

ישיבה אמיתיים, להשתמש מן השירות הצבאי בטענה כאילו הם בניישיבה.

אחרי שהועלתה מועמדותו של ניסים לכנסת, התברר פיתאום כי גם הוא וגם של הרב הראשי הראשון-לציון, והשתמשו מצה"ל למרות שלא היו בניישיבה. אחיו של ניסים, משה בניהו ניסים, שברבות השנים השמיט את השם ניסים משמו כדי שלא יקשרו אותו עם אביו, טען כי הוא רבה של ישיבת בית-חיים שבסביבות ירושלים. באותה תקופה עבד ניסים גם כמוכרו המדעי של נשיא המדינה דאז, יצחק בן-צבי המנות. מאוחר יותר, אחרי פטירת בן-צבי, הפך בניהו יושב-ראש המכון ליהדות על-שם בן-צבי באוניברסיטה העברית בירושלים. רק לאחר חקירות התברר כי בבית-חיים לא היתה כלל ישיבה, ולכן לא היה בניהו יכול להיות הרב שלה. או טען בניהו כי הוא תלמיד בישיבת שערי ציון בירושלים.

והיה לו על מה לסמוך. אחיו הצעיר ממנו הצהיר אף הוא בפני שילטונות הביטחון שהוא תלמיד ישיבת שערי ציון. פקידי לישכת-הגיוס, ששיחררו את משה בנימין ניסים, הסתפקו בהצהרתו של בן הרב הראשי לישראל, ולא בדקו אותה כלל.

קצין

נמס

א ירו בדקו, הם היו מגלים כי משה ניסים, ומאוחר יותר אחיו בניהו, אומנם היו רשומים באותה ישיבה קטנה בירושלים, אשר ראשיה לא העזו לגלות את האמת ולפגוע במישפחת הרב הראשי. אולם איש מבני-הישיבה לא ראה בה את פרצופיהם, לפחות לא בישיבה עצמה.

באותה תקופה היה משה ניסים תלמיד מן המניין בפקולטה למישפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, תלמיד ככל התלמידים הדתיים והתליונים, שלמדו שם, מילבד הבדל אחד קטן: שאר התלמידיים באו לאוניברסיטה אחרי שסיימו את שירותם הצבאי ומילאו את חובתם למולדת. משה בנימין ניסים יכול היה להתחיל בלימודיו כבר בגיל 18.

כאשר קמה הסערה הציבורית סביב הכנסתו של ניסים לרשימת הציונים הכלליים לכנסת, נבהלו ניסים וראשי מיפלגה זו. הם כבר לא יכלו להוציא את שמו של ניסים, אולם חששו כי התגובה הציבורית החריפה את תבטא בקלפי. בהסכמת ניסים ומשרד-הביטחון הוא חוייל למיספר חודשים לצה"ל, למרות שאין מגייסים מועמדים-לכנסת לשירות סדיר, אפילו לא לשירות מילואים. באותה תקופה לא היתה עדיין בידי ניסים ההסמכה הרישמית שלו כעורך-דין. הוא גויס למשך שלושה שבועות לחיל-האוויר, קיבל דרגת סמל, ומונה כסמל-ידת באחת מיחידות החיל. מפקדיו קיבלו הוראה לתת לו חופשה מיידית ותמידית, בגלל היותו עסוק במערכת-הבחינות. כעבור שלושה שבועות, כשכבר היתה בידי ההסמכה כעורך-דין, הועבר ניסים מחיל-האוויר לפרקליטות

הראשון לציון, יצחק ניסים: לא אהב צליפות

הצבאית, קיבל דרגת קצונה מ ב ל י עבור קורס קצינים, ומונה כקצין-מישפטים, שוב בחופשה תמידית.

כארבעה חודשים אחרי שחוייל לקצין משה ניסים לצה"ל, הוא נבחר לכנסת, וצה"ל נאלץ להיפרד ממנו.

אולם קשה לטעון כנגד ניסים כי לא היה לו קשר נפשי לצה"ל ולמילחמות ישראל, עוד לפני שגויס. כשהיה בן 18, הגיל שבו מתגייס כימעט כל צעיר בישראל לצה"ל, הוא כבר כתב את נאומו אביו, רב, עסקן דתי קיצוני, בעל עסקים נרחבים למימכר בדים. כאשר הורה הרב הראשי דאז, עזריאל, לגבאי בתי-הכנסת להקדיש כי ביום העצמאות יאמר הלל לכבוד קום המדינה, יצא נגדו הרב ניסים, הציע ב נאום, שכתב בנו משה, לומר, במקום הלל, את קינת תישעה באב מתוך תהילים ע"ט: "אלוהים, באו גויים בבחלתך, טימאו את היכל קודשך, שמו את ירושלים לעיים,

והערב, להילחם ולשחרר את הכותל הר מערבי. נאומו של הרב נכתב על-ידי בנו הסטודנט-הסוחר, משה בנימין.

אחרי שנבחר אביו כרב-ראשי, עמד משה ניסים בראש מילחמת אביו נגד שיכונן בבית מסויים בירושלים. לרשות הרב ניסים הועמדה דירת-השרד חדשה ומפוארת, ש נבנתה בכסף רב שגולקת מתקציב-המדינה ומתקציב העדה הספרדית בירושלים. הדי רה היתה קומה שלמה בבניין חדש ברחוב ז'בוטינסקי בירושלים, שאר קומות הבניין נועדו לבית-מידרש לרבנים ולבית-כנסת מפואר. דירה זו הוכנה עבור הרב הראשי הספרדי הקודם, עזריאל, שלא הספיק להתגורר בה.

ניסים ואביו לא רצו בדירה זו. הנימוק הראשון שלהם היה כי הדירה נמצאת ברחוב הקרוי בשמו של מנהיג בית-ר, זאב ז'בוטינסקי. קשה להניח שאילו נזכר מנחם בגין בפרשה זו היום, היה שש לקבל את ניסים לממשלתו.

קרוב

לגבול

א חרי שנימוק זה לא התקבל אפילו על דעת בן-גוריון, העלו האב והבן ני סים נימוק חדש, שלמרות הזעזוע שגרם התקבל בסופו של דבר. נימוק זה מסביר גם את המנטאליות של האב, ששני בניו לא שירתו כראוי בצה"ל, ואת זו של הבן עצמו: לדיכוי ניסים ואביו, רחוב ז'בו ר טינסקי נמצא לא רחוק מחומת העיר העתיקה, ומשם יכלו הירדנים לצלוף על בית הרב הראשי.

כל ילד בירושלים יכול להצביע על מאות דירות בעיר שהיו קרובות לגבול של 1967 יותר מאשר הדירה שברחוב ז'בוטינסקי, אולם כדי לשמור על שלום בית ועל שלום הקואליציה, החליטו אז למצוא עבור הרב הראשי הספרדי ובנו וילה, ארמון של ממש, בטלביה, ליד ביתו של שריהחין. אותה וילה עלתה או לי משלם-המיסים סכום-עתק לפי מושגי אותם הימים: 90 אלף לירות. לשם השוואה:

משה ניסים*: לא אהב את ז'בוטינסקי

דירת-השרד של שריהאוצר דאו עלתה לקופת המדינה רק 50 אלף לירות, שהיה גם הוא סכום-עתק.

אולם ניסים ואביו, הראשון-לציון, לא הגיעו לדירת-השרד מצריף רעוע. היתה להם דירה גדולה ברחוב דויד ילין בירור שלים. את הדירה השכירו השניים ב-9000 לירות דמי-מפתח, ובשכר-דירה של 400 לירות לחודש.

השר משה ניסים עצמו סירב להגיב השבוע על גילויי העוול הזה. כל מה שהיה מוכן למסור: "אני שירתי בצה"ל, ואין לי יותר מה לומר." על הטענות כי שירת-לא-שירת רק כמה חודשים, ואף זאת בגיל מאוחר; כי בשעה שבה לחמו בני-גיליו הוא ניצל את הזמן ללימודי מישפטים ולמימכר בדים, וכי מעולם לא היה תלמיד ישיבה — סירב ניסים להגיב.

סיפור

בדים

מ אוחר יותר נבחר ניסים כרב הספרדי הראשי, דיעותיו שוננו והותר אמו לדיעות המפד"ל. גם אצל בנו חל שינוי: הוא הפך מיליטאריסט קיצוני, מה שלא הפריע לו להימנע מלשרת בצה"ל, ולגהל את עיסקי הבדים של אביו, בד-בבד עם לימודי המישפטים שלו. או החל לפתע הרב הראשי ניסים לקרוא לצה"ל, השכם

מאיר בניהו(והרב מולדנו): לא אהב ישיבות

* בין ,העיתונאית המיצרית" סנא חסן והשר אליעזר שוסטק.